

Socialstyrelsen

Statistik 2016

Ofre for menneskehandel i Danmark

August 2017

CENTER **MOD** MENNESKEHANDEL

Viden til gavn

Statistik udgivet af

Socialstyrelsen
Center mod Menneskehandel
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk

Udgivet august 2017

Download eller se mere statistik på
www.centermodmenneskehandel.dk

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse
af kilde.

Digital ISBN: 978-87-93944-58-9

Indhold

Indledning	5
Statistik 2016.....	5
Udvalgte nøgletal	7
Antal personer vurderet handlet	7
Kontakt til personer vurderet handlet	7
Nationalitet	9
Udnyttelse	10
Køn	11
Kvinder fordelt på udnyttelse og nationalitet	11
Mænd fordelt på udnyttelse og nationalitet	12
Alder	13
Mindreårige	13
Status efter handelsvurdering.....	15

Indledning

Ifølge den danske straffelov er handel med mennesker en kriminel handling. Menneskehandel og udnyttelse i den forbindelse foregår derfor ofte i det skjulte. Samtidig er mange ofre for menneskehandel tilbageholdende med selv at søge kontakt med myndighederne, dels fordi de frygter repressalier fra deres bagmænd, dels fordi de ikke har den fornødne tillid til myndighederne. Disse omstændigheder er medvirkende til, at mange ofre for menneskehandel aldrig identificeres og vurderes handlet af de danske myndigheder. Feltet er derfor behæftet med mørketal.

I Danmark kommer ofre for menneskehandel typisk i kontakt med myndighederne i forbindelse med politiets indsats eller ved opsøgende indsatser via mødesteder og sundhedstilbud, på massageklinikker og i asylsystemet eller på arbejdspladser. Uanset kontaktfremgang foretager socialfaglige medarbejdere fra Center mod Menneskehandel (CMM) eller de sociale organisationer, der har kontrakt under regeringens handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel, en udredende identifikationssamtale, der danner afsæt for en endelig vurdering af et muligt handelsforhold.

Udlændingestyrelsen (US) vurderer handelsspørgsmålet og træffer afgørelse om udrejsefrist og refleksionsperiode i sager vedrørende udlændinge uden lovligt ophold i Danmark – herunder også asylansøgere. I disse tilfælde træffes der afgørelse på baggrund af den socialfaglige udredning og politiets afhøring. US har forsørgelsespligt for disse personer. For personer med lovligt ophold i Danmark (eksempelvis EU statsborgere) er CMM ansvarlig for at vurdere, om en person har været udsat for menneskehandel og dermed kan modtage støtte under regeringens handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel. Vurderingen foretages med afsæt i den socialfaglige udredning. CMM er ansvarlig for støtte under handlingsplanen for disse personer.

Pågår der en straffesag mod et potentielt offer for menneskehandel tager retten stilling til handelsspørgsmålet i forbindelse med afgørelsen af skyldsspørgsmålet i straffesagen. Efterfølgende forelægges sagen for US med henblik på tildeling af en refleksionsperiode. US har efterfølgende forsørgelsespligt for disse personer.

En handelsvurdering giver adgang til tilbud under regeringens handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel. Det indebærer blandt andet en refleksionsperiode på 30 dage med mulighed for forlængelse i yderligere 90 dage, indkvartering og tilbud om en forberedt hjemsendelse.

Statistik 2016

Statistik for 2016 omhandlende ofre for menneskehandel i Danmark er alene en opgørelse over personer, der er vurderet handlet af de danske myndigheder i 2016. Statistikken er ikke en opgørelse over det reelle omfang af ofre for menneskehandel i Danmark. Center mod Menneskehandel vurderer, at det reelle omfang er noget større, end det der fremgår af statistikken.

US og CMM fører særskilte opgørelser over personer vurderet handlet i eget regi. Til statistikken for 2016 har CMM indhentet oplysninger fra US angående de personer, hvor US har truffet afgørelse i sagen og tildelt en refleksionsperiode. Samtlige personer vurderet handlet i Danmark i 2016 er derved repræsenteret i statistikken.

Oplysninger om nationalitet, køn, alder og udnyttelse indhentes i forbindelse med den udredende samtale. Oplysningerne registreres og dokumenteres i et særskilt skema, som anvendes ved forelæggelse for den myndighed, der skal træffe afgørelse/handelsvurdering i sagen.

Fremgår oplysningerne ikke i forbindelse med den udredende samtale, søger CMM at indhente oplysninger senere i forløbet. Der suppleres med oplysninger fra Politi og US, eller øvrige involverede parter, for så vidt muligt at opnå et fyldestgørende datasæt vedr. ofre for menneskehandel. I disse tilfælde indhenter CMM samtykke fra personen til indhentning af oplysninger.

Herudover suppleres med oplysninger fra krisecentre, hvor personerne er indkvarteret, samt fra International Organization for Migration (IOM), som varetager den forberedte hjemsendelse.

CMM har til opgave at indsamle og formidle viden om menneskehandel, herunder årlig opgørelse af personer vurderet handlet, under regeringens handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel. Statistik for 2016 omhandlende ofre for menneskehandel i Danmark er udarbejdet af CMM i regi af Socialstyrelsen.

Udvalgte nøgletal

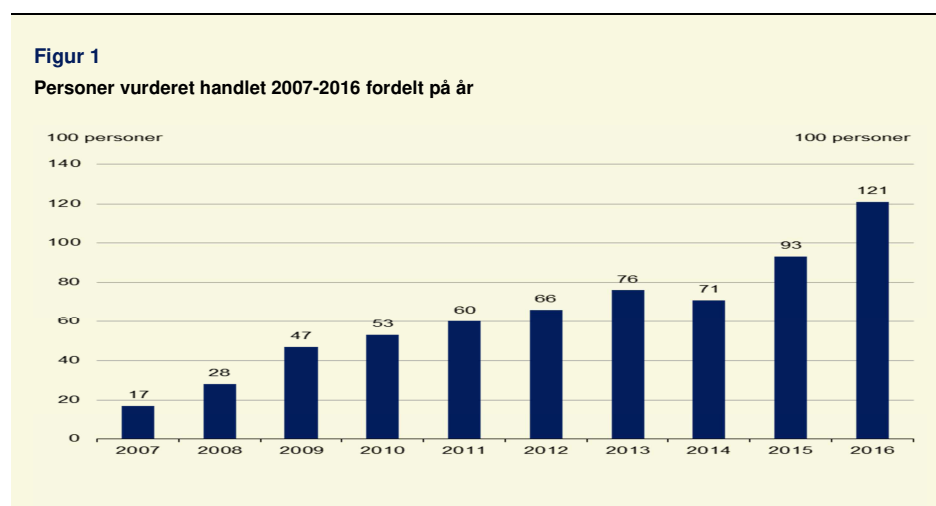
Nedenfor præsenteres nøgletal om ofre for menneskehandel i Danmark i 2016. Til sammenligning er der ved udvalgte temaer indsat figurer, som viser udviklingen i perioden 2007-2016.

Antal personer vurderet handlet

I 2016 er 121 unikke personer vurderet handlet af de danske myndigheder. Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse og vurderet handelsspørgsmålet i 115 af de 121 sager. I to sager er der indledningsvist taget stilling til handelsspørgsmålet ved retten i forbindelse med en straffesag. I fire sager vedr. personer med lovligt ophold i Danmark har CMM vurderet handelsspørgsmålet.

Fra 2015 til 2016 ses en stigning på 30 procent i antallet af personer vurderet handlet. En mulig forklaring herpå er politiets intensiverede indsats i det københavnske prostitutionsmiljø. Dette afspejles i figur 2 og figur 3 vedr. personer vurderet handlet fordelt på kontakt.

I figur 1 nedenfor ses antal personer vurderet handlet i perioden 2007-2016 fordelt på år.

Anm.: Opgørelsen dækker unikke personer vurderet handlet de enkelte år. Der kan være tale om gengangere årene imellem og det samlede antal afgørelser/handelsvurderinger kan være højere de enkelte år. For 2016 gælder således, at der er truffet afgørelse/handelsvurdering 129 gange. Heraf er 121 unikke personer. 17 af de 121 personer er vurderet handlet tidligere, heraf otte personer i 2016 og ni personer i årene før 2016.

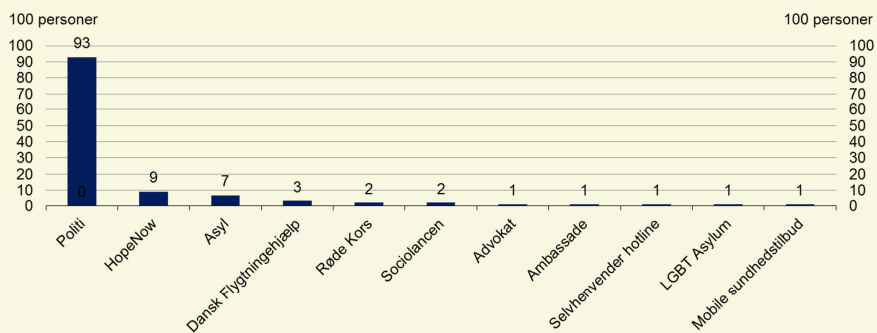
Kontakt til personer vurderet handlet

Kontakt til potentielle ofre for menneskehandel foregår via en bred vifte af organisationer og myndigheder. I 2016 er der foretaget mere end 300 udredninger/identifikationer i forbindelse med kontakt fra mere end 20 forskellige aktører.

Politiet har etableret kontakt til størstedelen af de personer, der er foretaget identifikationssamtale med i 2016. Det samme gør sig gældende for den gruppe af personer, der er vurderet handlet. 93 personer, svarende til 70 procent af de vurderede ofre i 2016, er mødt via politiet.

Figur 2

Personer vurderet handlet 2016 fordelt på kontakt

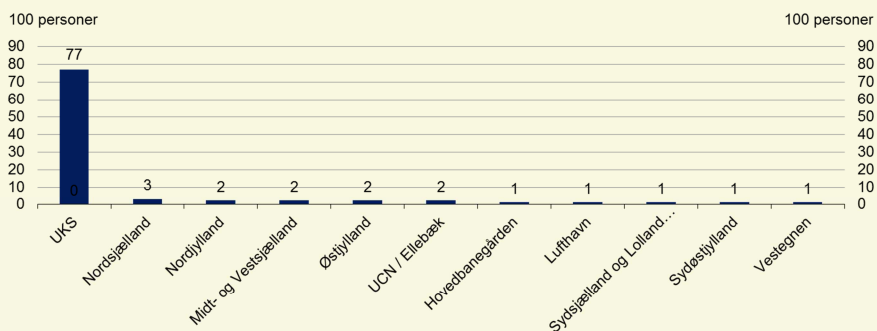

Anm.: Kontakt er defineret som den indledende kontakt, der har ført til, at en person er identificeret og efterfølgende vurderet handlet. Kontakten registreres i forbindelse med dokumentation af den udredning/identifikation, der foretages af socialfaglig medarbejder.

De personer, der i første omgang er skabt kontakt til via politiets indsats, fordeler sig på flere forskellige politikredse. Størstedelen af kontakterne via politiet i 2016 er fra Københavns Politis Udlændingekontrolsektion (UKS)ⁱ. De øvrige sager, hvor der i 2016 er skabt kontakt via politiet, fordeler sig på politikredse på øvrige Sjælland og i Jylland.

Figur 3

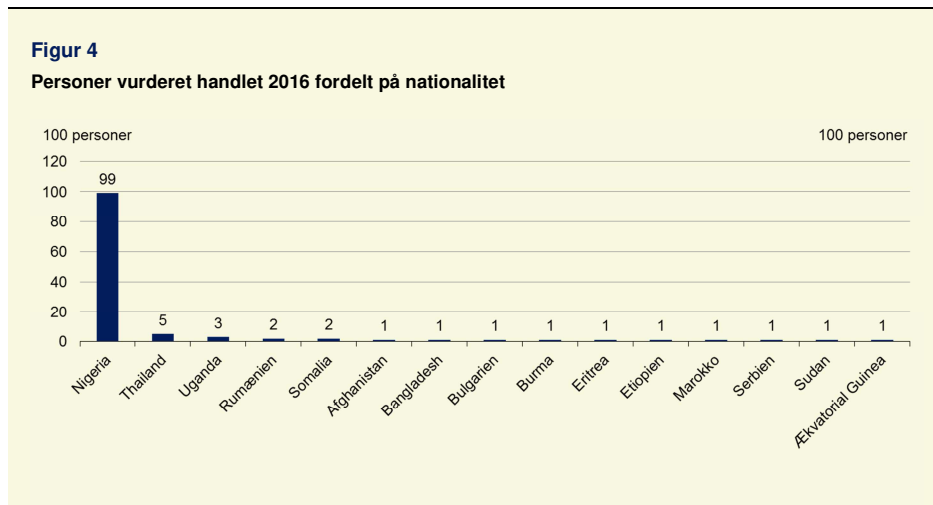
Personer vurderet handlet 2016 mødt af politiet fordelt på politikredse

Anm.: UKS er i denne sammenhæng Københavns Politis Udlændingekontrolsektion på Amager. UCN er Udlændingecenter Nordsjælland ved Nordsjællands Politi.

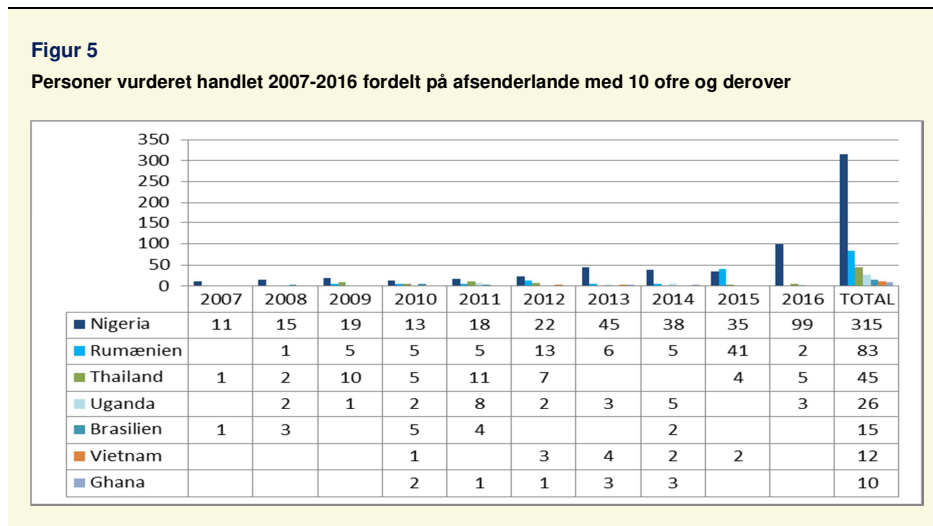
Nationalitet

Opgørelsen over nationaliteter er karakteriseret ved et enkelt land, hvorfra der er mange ofre, og mange lande hvorfra der er enkelte ofre. Personer med nigeriansk baggrund er den gruppe, der fylder mest i statistikken. Med 99 personer udgør nigerianere mere end 80 procent af det samlede antal vurderede ofre i 2016.

Anm.: Nationalitet angiver det land, hvor en given person oprindeligt kommer fra. Flere, primært kvinder fra Nigeria, har ophold i lande som Spanien og Italien.

Det adskiller sig ikke fra den samlede statistik for 2007-2016, at nigerianere udgør en stor andel af det samlede antal ofre for menneskehandel i 2016. Af figur 5, som viser antal personer vurderet handlet 2007-2016 fordelt på lande med ti ofre og derover, fremgår det, at antallet af ofre for menneskehandel fra Nigeria er mere end tre gange så stort, som antallet af ofre fra Rumænien, som udgør den næststørste nationalitetsgruppe.

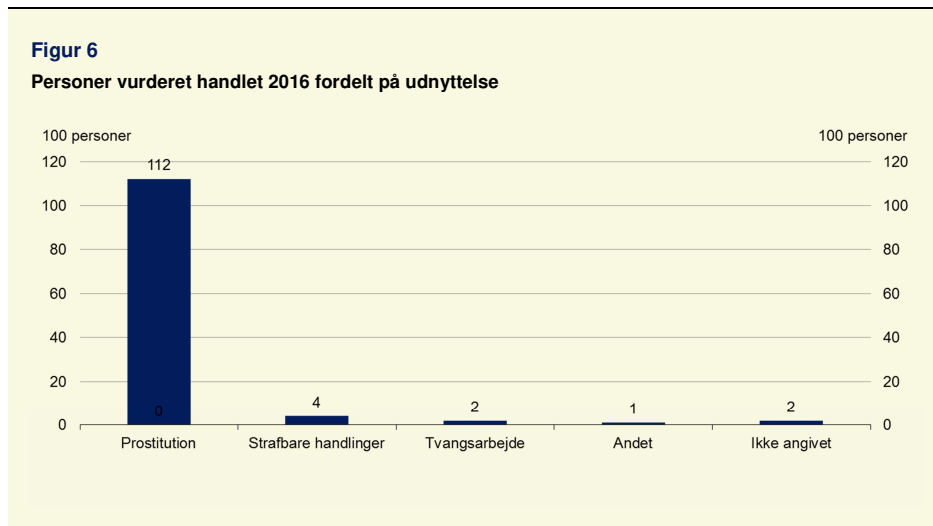
Anm.: Det samlede antal ofre på menneskehandel (632 personer) i perioden 2007-2016 fordeler sig på 58 forskellige lande. På nær 2015, hvor en stor gruppe rumænske mænd blev vurderet handlet i forbindelse med en større efterforskning, er nigerianere den nationalitetsgruppe, der har fyldt mest i statistikken over årene.

Udnyttelse

Størstedelen af de 121 personer vurderet handlet i 2016 er handlet til prostitution. 112 personer, svarende til 92 procent, er handlet til denne form for udnyttelse. Heraf er 111 kvinder og 96 af kvinderne er fra Nigeria.

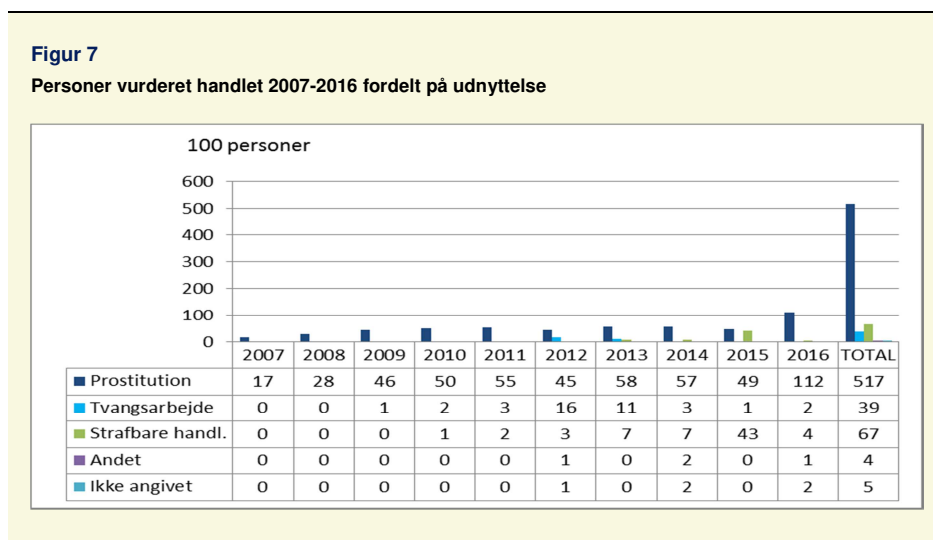
Fire personer er handlet til strafbare handlinger i form af salg af stoffer, tyveri og socialt bedrageri. To er handlet til tvangsarbejde i form af rengøring og gadesalg, og én er handlet til "andet" i form af tvangsægteskab. I to tilfælde er udnyttelsen ikke angivet.

Figur 6 nedenfor afspejler fordelingen af ofre for menneskehandel på forskellige former for udnyttelse.

Anm.: "Andet" dækker over tvangsægteskab. I de to tilfælde hvor udnyttelsen ikke er angivet har US ikke oplyst udnyttelsesform.

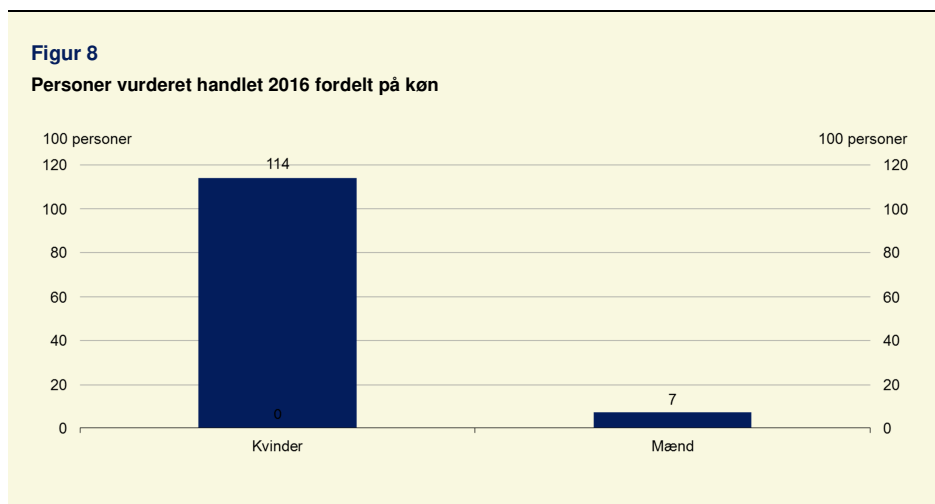
Til sammenligning med statistik for 2016 på forskellige udnyttelsesformer ses ofre for menneskehandel fordelt på udnyttelse i perioden 2007-2016 i figur 7 herunder. Ofre for menneskehandel til prostitution udgør alle årene en forholdsvis stor del af det samlede antal ofre. Fra 2015 til 2016 ses en stigning på 78 procent i det absolutte antal ofre for menneskehandel til prostitution. Det svarer til en stigning fra 53 procent af det samlede antal i 2015 til 93 procent af det samlede antal i 2016.

Anm.: I de tilfælde hvor udnyttelsesform ikke er angivet har US ikke oplyst udnyttelsesform. "Andet" dækker over følgende former for udnyttelse: 2012 (ægteskab) 2014 (ægteskab og frihedsberøvelse) og 2016 (ægteskab).

Køn

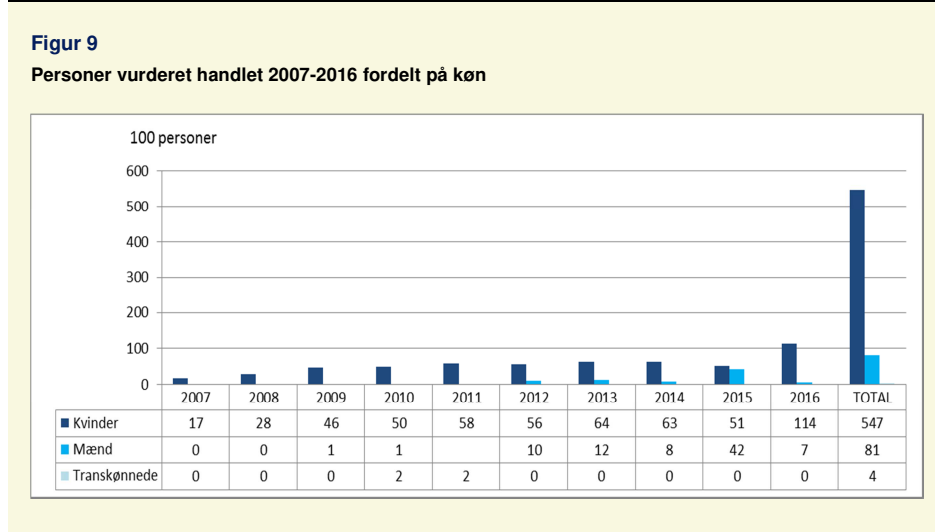
Nedenstående figur viser kønsfordelingen blandt ofre for menneskehandel i 2016.

Anm.: Seks af kvinderne og tre af mændene var mindreårige på det tidspunkt de blev vurderet handlet.

Med 114 personer, svarende til 94 procent af det samlede antal ofre i 2016, udgør kvinder størstedelen af de 121 vurderede ofre. Sammenholdt med 2015, hvor kvinder udgjorde 55 procent af det samlede antal ofre, er der sket en relativ stor stigning i 2016. Dog har andelen af kvinder over de sidste ti år været høj (se figur 7) og samlet set udgør kvinder 87 procent af de personer, der er vurderet handlet i perioden 2007-2016.

Med syv personer er andelen af mænd faldet fra 45 procent i 2015 til under 6 procent i 2016 og mændene udgør dermed i 2016 den laveste andel i de sidste fem år.

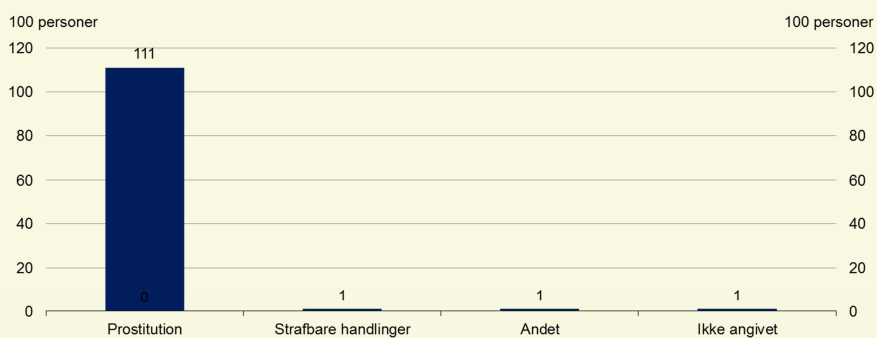

Kvinder fordelt på udnyttelse og nationalitet

Prostitution udgør den primære udnyttelsesform blandt kvinder vurderet handlet i 2016. Kun tre kvinder er handlet til andre former for udnyttelse end prostitution; én til strafbare handlinger (socialt bedrageri) og én til "andet" (tvangsægteskab). I ét tilfælde er udnyttelsen ikke nærmere angivet.

Figur 10

Kvinder vurderet handlet fordelt på udnyttelse

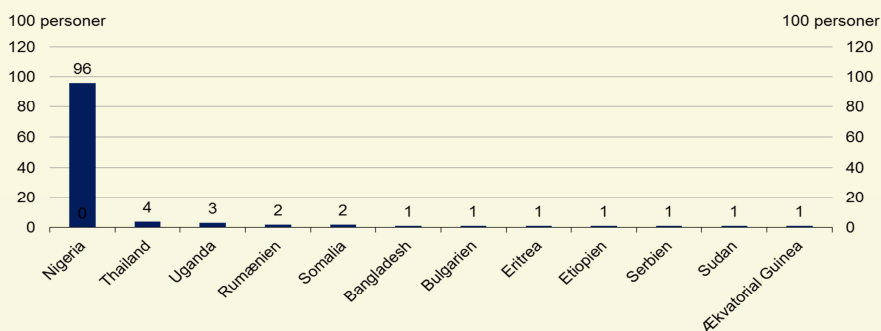

Anm.: I det tilfælde hvor udnyttelsesform ikke er angivet har US ikke oplyst udnyttelsesform.

84 procent af de kvinder, der er vurderet handlet i 2016, er fra Nigeria. De øvrige kvinder fordeler sig på 11 forskellige nationaliteter som vist i figuren nedenfor.

Figur 11

Kvinder vurderet handlet fordelt på nationalitet

Mænd fordelt på udnyttelse og nationalitet

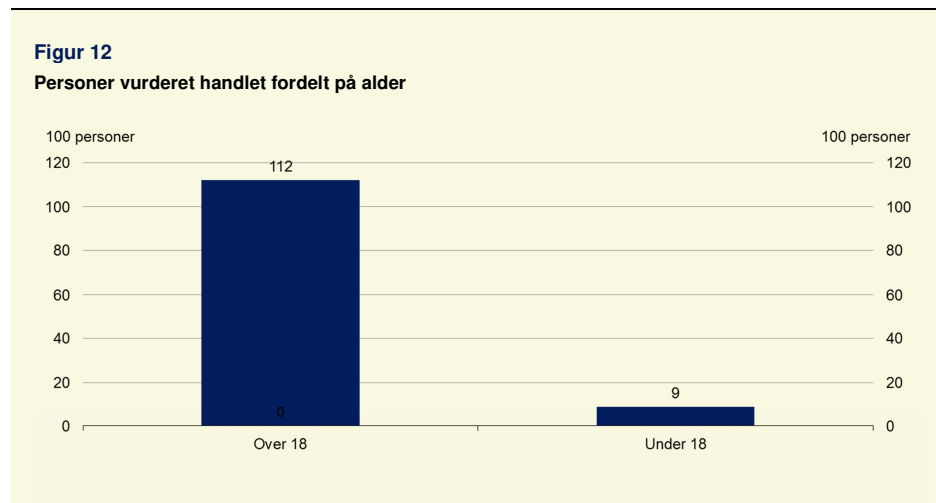
De syv mænd vurderet handlet i 2016 (figur ikke medtaget) fordeler sig på følgende udnyttelsesformer: én til prostitution, to til tvangsarbejde (én til rengøring og én til gadesalg) og tre til strafbare handlinger (to til salg af stoffer og én til tyveri). I et tilfælde er udnyttelsen ikke angivet.

De mandlige ofre kommer fra Nigeria (tre personer), Burma, Afghanistan, Marokko og Thailand.

Alder

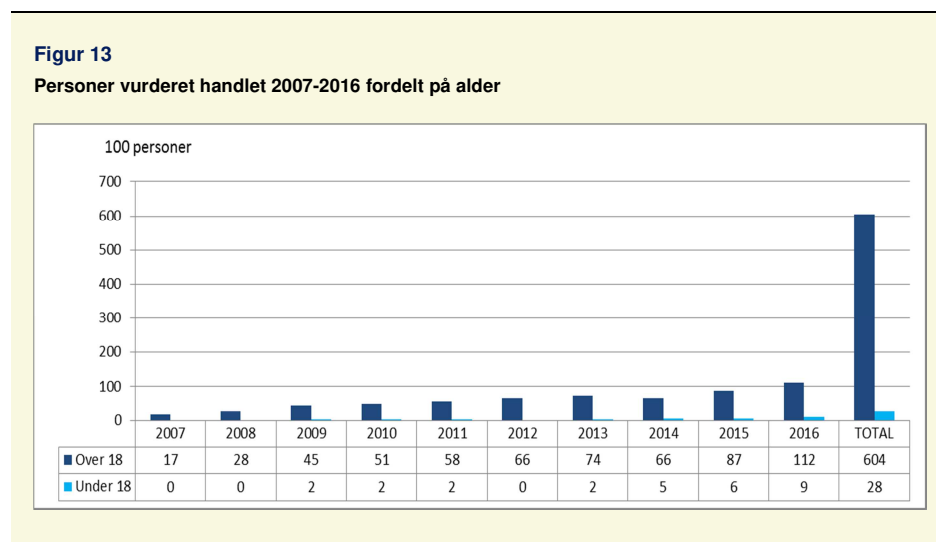
De 121 personer der er vurderet handlet i 2016 har en aldersspredning på 9-57 år, med en gennemsnitsalder på 26 år. Med 21 år er gennemsnitsalderen lavest blandt de mandlige ofre. Til sammenligning har kvinderne en gennemsnitsalder på 27 år.

Ni personer, svarende til syv procent af det samlede antal personer vurderet handlet i 2016, var mindreårige på det tidspunkt, de blev vurderet handlet. Aldersspredningen blandt de mindreårige var i 2016 på 9-17 år.

Anm.: Alder er registreret på det tidspunkt en person er vurderet handlet.

Som det fremgår af figur 13 over personer vurderet handlet i perioden 2007-2016 fordelt på år og alder, udgør mindreårige en relativt lille andel af det samlede antal for perioden. Samlet set udgør mindreårige under fem procent af de personer, der er vurderet handlet over de sidste ti år.

Anm.: Der er ingen vurderede mindreårige ofre for menneskehandel i henholdsvis 2007, 2008 og 2012.

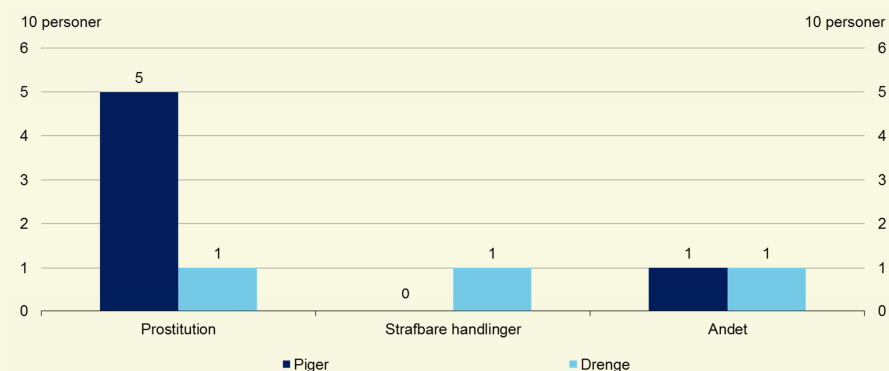
Mindreårige

Tre af de ni mindreårige vurderet handlet i 2016 er drenge. De er handlet til følgende former for udnyttelse: én til prostitution og én til strafbare handlinger i form af salg af stoffer. I et tilfælde er udnyttelsen ikke angivet nærmere.

Seks af de mindreårige er piger. De er handlet til følgende former for udnyttelse: fem til prostitution og én til "andet" i form af tvangsægteskab og husarbejde.

Figur 14

Mindreårige vurderet handlet 2016 fordelt på køn og udnyttelse

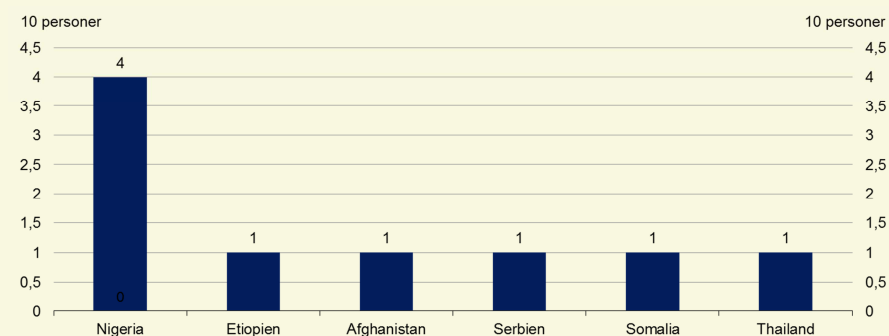

Anm.: Der er ikke vurderet mindreårige piger handlet til strafbare handlinger i 2016. "Andet" angiver i denne figur én person, hvor udnyttelsen ikke er angivet af US, og én person hvor udnyttelsen bestod af tvangsægteskab og husarbejde.

De mindreårige vurderet handlet i 2016 fordeler sig på seks forskellige lande, med en overvægt af personer fra Nigeria.

Figur 15

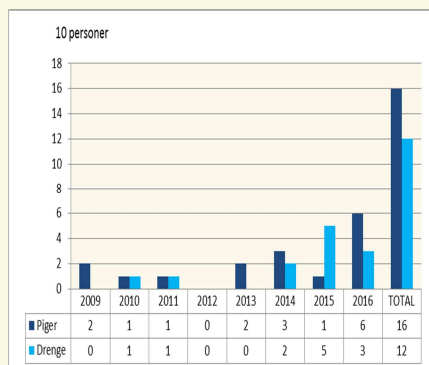
Mindreårige vurderet handlet 2016 fordelt på nationalitet

Figur 16 og 17 nedenfor viser mindreårige vurderet handlet i perioden 2009-2016 fordelt på køn og udnyttelse.

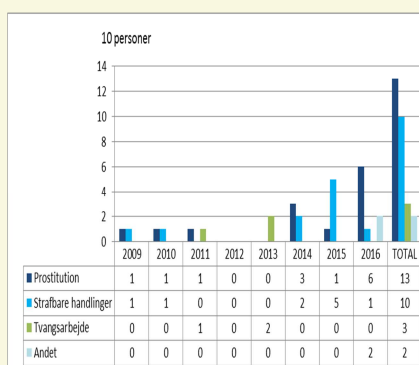
Figur 16

Mindreårige 2007-2016 fordelt på køn

Figur 17

Mindreårige 2007-2016 fordelt på udnyttelse

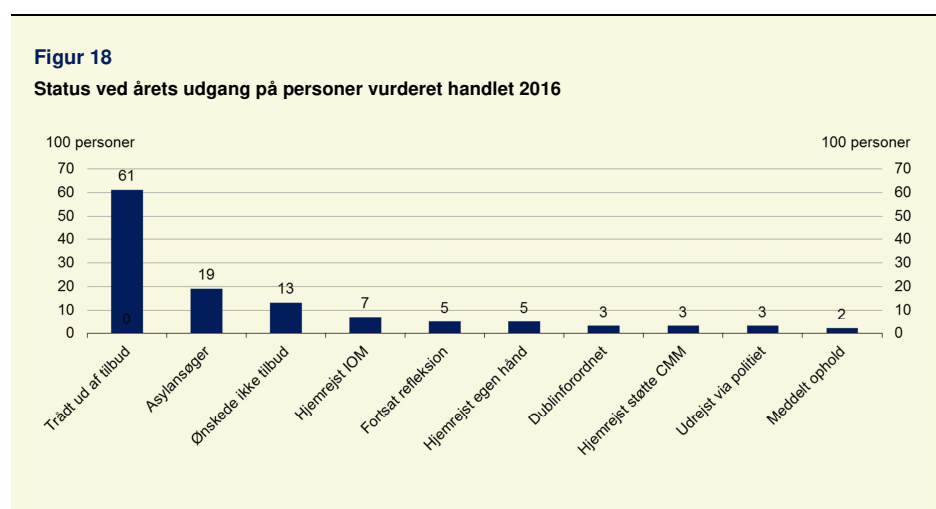

Anm.: Der er ingen vurderede mindreårige ofre for menneskehandel i henholdsvis 2007, 2008 og 2012. 2007 og 2008 er derfor udeladt af tabellen.

Status efter handlevurdering

Ofre for menneskehandel i Danmark får tildelt en refleksions- og restitutionsperiode på 30 dage, med mulighed for indkvartering og støtte i overensstemmelse med den enkeltes behov. Hvis et offer for menneskehandel ønsker at tage imod en forberedt hjemsendelse, kan refleksions- og restitutionsperioden forlænges til 120 dage. I denne periode er der fortsat mulighed for indkvartering og støtte, og den forberedte hjemsendelse planlægges. Efter endt refleksionsperiode kan personen rejse hjem via International Organization for Migration (IOM) og modtage reintegrationsstøtte i seks måneder efter hjemkomst.

13 af de 121 personer, der blev vurderet handlet i 2016, ønskede på tidspunkt for vurdering ikke at tage imod tilbud under handlingsplanen. Af de resterende var status ved udgangen af 2016 som følgende: 19 personer afventede afgørelse på deres asylansøgning og fem personer var fortsat i deres refleksionsperiode. Ti personer var rejst hjem med støtte - heraf syv via IOM og tre via CMM, fem var hjemrejt på egen hånd, tre var udrejst via politiet og tre var udsendt via Dublinforordningen. 61 personer trådte ud af tilbud under handlingsplanen i løbet af refleksionsperioden og endelig blev to personer meddelt ophold.

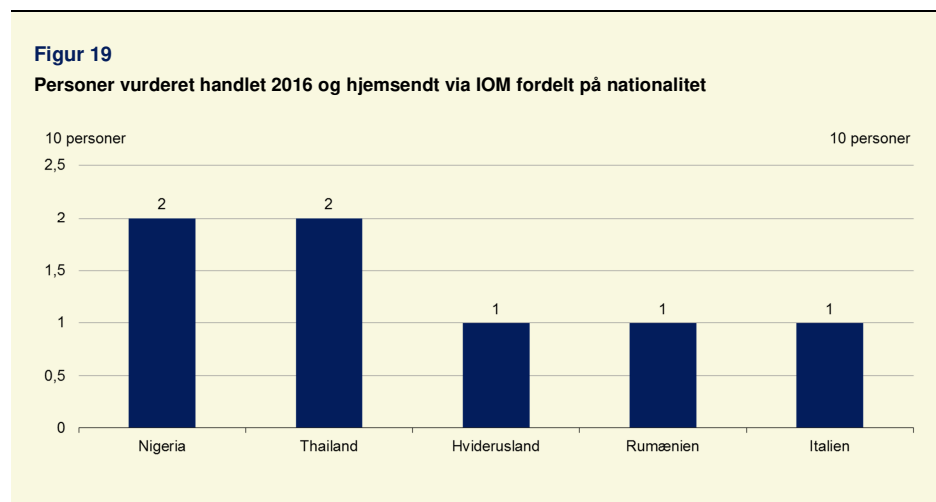

Anm.: Kategorien ”Trådt ud af tilbud” dækker over personer, der i første omgang har taget imod tilbud under handlingsplanen, men efterfølgende har valgt at træde ud af tilbuddet. Kategorien omfatter både personer der har orienteret om, at de ønskede at træde ud af tilbuddet og personer, der er trådt ud uden at orientere herom. Personer registreret i kategorien ”Ønskede ikke tilbud” har afslået at tage imod tilbud i forbindelse med, at de er vurderet handlet.

Af de personer, der i første omgang tog imod tilbud om refleksionsperiode, søgte og fik ni personer forlænget deres refleksionsperiode. Ved udgangen af 2016 var status på de ni sager følgende: tre personer var fortsat i refleksion, to personer var hjemrejt via IOM, to var trådt ud af tilbud og én havde søgt asyl og afventede afgørelse.

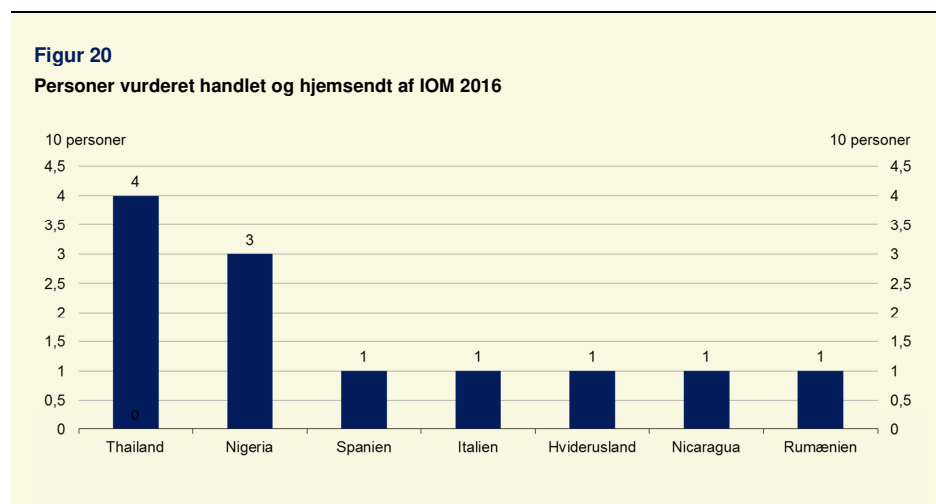
Ved udgangen af 2016 havde syv af de 121 personer taget imod en forberedt hjemsendelse via IOM.

Som det fremgår af figuren nedenfor var de syv forberedte hjemsendelser til følgende lande: Nigeria, Thailand, Hviderusland, Rumænien og Italien.

Anm.: Der er i denne figur opgjort på personer vurderet handlet i 2016 og hjemsendt af IOM.

I alt har 12 personer modtaget en forberedt hjemsendelse via IOM i 2016. Fordeling på nationalitet ses af figur 19 nedenfor.

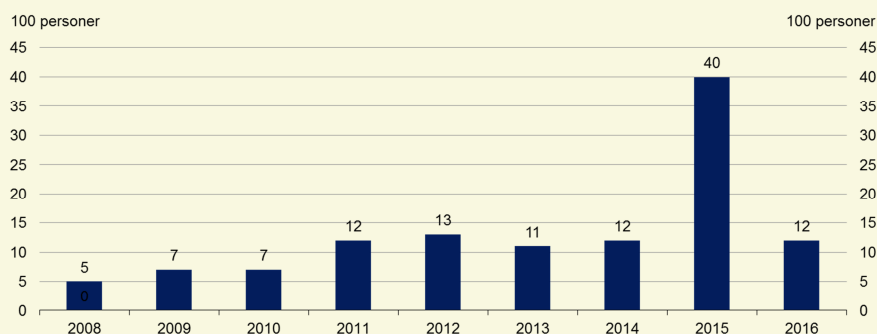

Anm.: Der er i denne figur opgjort på det samlede antal personer hjemsendt via IOM i 2016. Syv er vurderet handlet i 2016 og fem er vurderet handlet før 2016.

Til sammenligning ses antallet af personer vurderet handlet 2008-2016ⁱⁱ og hjemsendt via IOM fordelt på år og nationalitet i nedenstående figur 20 og figur 21.

Figur 21

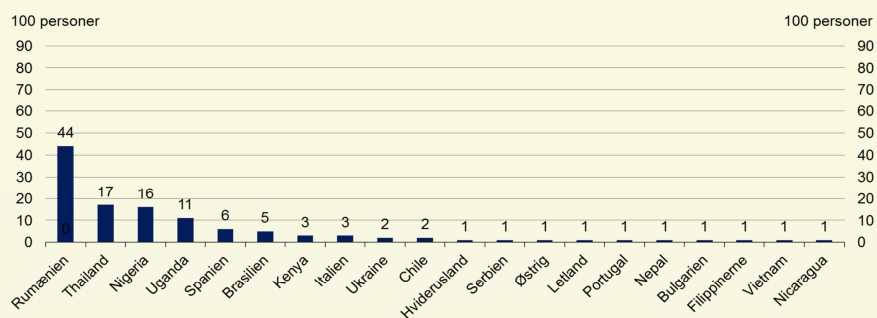
Personer vurderet handlet og hjemsendt via IOM 2008-2016 fordelt på år

Anm.: 119 personer har taget imod en forberedt hjemsendelse via IOM i perioden 2008-2016. Der er ikke foretaget forberedte hjemsendelser i 2007. 2007 er derfor udeladt af tabellen.

Figur 22

Personer vurderet handlet og hjemsendt via IOM 2008-2016 fordelt på nationalitet

Anm.: Hjemsendelser til Spanien, Italien, Østrig og Portugal er alle for personer med oprindelse i andet land. Således er hjemsendelser til Spanien for personer fra Nigeria og Columbia, til Italien for personer fra Nigeria, Afghanistan og Thailand, til Østrig for person fra Nigeria og hjemsendelse til Portugal er for person fra Uganda.

ⁱ Når politiet tilbageholder en person, eks. for ulovligt ophold eller ulovligt arbejde, forelægges sagen for Udlændingestyrelsen (US) med henblik på afgørelse om ud- eller afvisning. I den forbindelse skal US tage stilling til handelsspørgsmålet, da det ved lov er vedtaget, at der ved udvisning skal tages særligt hensyn til, om der har været tale om menneskehandel (Udlændingelovens §26a). På den baggrund involverer politiet CMM, ved at kontakte CMMs hotline. CMM eller en ngo med kontrakt under regeringens handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel skal derefter udrede og identificere, hvorvidt personen har været udsat for menneskehandel. Identifikationen og politiets afhøringsrapport fremsendes til US, som på den baggrund vurderer og træffer endelig afgørelse i sagen.

ⁱⁱ Der er ikke foretaget forberedte hjemsendelser i 2007.